

Stanovisko evropského inspektora ochrany údajů k pozměněnému návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení systému „Eurodac“ pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování nařízení (ES) č. (.../...) (kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států)

(2011/C 101/03)

EVROPSKÝ INSPEKTOR OCHRANY ÚDAJŮ,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 16 této smlouvy,

s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie, a zejména na článek 8 této listiny,

s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů ⁽¹⁾,

s ohledem na žádost o stanovisko v souladu s čl. 28 odst. 2 nařízení (ES) č. 45/2001 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány a institucemi Společenství a o volném pohybu těchto údajů ⁽²⁾,

ZAUJAL TOTO STANOVISKO

I. ÚVOD

1. Dne 11. října 2010 Evropská komise přijala pozměněný návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení systému „Eurodac“ pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování nařízení (ES) č. (.../...) (kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států) („návrh“) ⁽³⁾. Tentýž den byl návrh přijat Komisi zaslán ke konzultaci evropskému inspektorovi ochrany údajů (dále jen „EIOÚ“) v souladu s čl. 28 odst. 2 nařízení (ES) č. 45/2001. EIOÚ vítá, že je Komisi konzultován a žádá, aby byl v bodech odůvodnění návrhu na tuto konzultaci uveden odkaz.

2. Eurodac byl zřízen nařízením (ES) č. 2725/2000 o zřízení systému „Eurodac“ pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování Dublinské úmluvy ⁽⁴⁾. Prepracovaný návrh změny nařízení o systému Eurodac byl Komisí přijat v prosinci 2008 ⁽⁵⁾ (dále jen „návrh z prosince 2008“). EIOÚ se k tomuto návrhu vyjádřil ve stanovisku z února 2009 ⁽⁶⁾.

3. Návrh z prosince 2008 měl zajistit účinnější podporu při uplatňování dublinského nařízení a řádné řešení otázek spojených s ochranou údajů. Návrh rovněž uvádí v soulad rámec pro řízení informačních technologií s rámcem pro nařízení o SIS II a VIS, protože stanovuje, že provozní řízení systému Eurodac v budoucnosti převezme agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v rámci prostoru svobody, bezpečnosti a práva ⁽⁷⁾ (dále jen „IT agentura“) ⁽⁸⁾.

4. Komise poté v září 2009 přijala pozměněný návrh, v němž zavedla možnost přístupu donucovacích orgánů členských států a Europolu do centrální databáze systému Eurodac za účelem prevence, odhalování a objasňování terorismu a dalších závažných trestných činů.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 62, 5.3.2002, s. 1.

⁽⁵⁾ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení systému „Eurodac“ pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování nařízení (ES) č. (.../...) (kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států), KOM(2008) 825 v konečném znění.

⁽⁶⁾ Stanovisko ze dne 18. února 2009 k návrhu nařízení o zřízení systému „Eurodac“ pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování nařízení (ES) č. (.../...) (kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států), KOM(2008) 825, Úř. věst. C 229, 23.9.2009, s. 6.

⁽⁷⁾ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje Agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva, KOM(2009) 293 v konečném znění byl přijat dne 24. června 2009. Pozměněný návrh byl přijat dne 19. března 2010: Pozměněný návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. .../... kterým se zřizuje Agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva, KOM(2010) 93.

⁽⁸⁾ EIOÚ vydal stanovisko ke zřízení IT agentury (stanovisko ze dne 7. prosince 2009 k návrhu nařízení, kterým se zřizuje Agentura pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva, a k návrhu rozhodnutí Rady, kterým se agentuře svěřují úkoly týkající se provozního řízení SIS II a VIS za použití hlavy VI SEU, Úř. věst. C 70, 19.3.2010, s. 13).

⁽¹⁾ Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ Úř. věst. L 8, 12.1.2001, s. 1.

⁽³⁾ KOM(2010) 555 v konečném znění.

5. Tento návrh zejména zavedl překlenovací ustanovení umožňující přístup k údajům pro účely vymáhání práva, jakož i příslušná doprovodná ustanovení. Mění se jím návrh z prosince 2008 a byl předložen zároveň s návrhem rozhodnutí Rady týkajícím se žádostí donucovacích orgánů členských států a Europolu o porovnání údajů s údaji systému Eurodac pro účely vymáhání práva⁽¹⁾ (dále jen: „rozhodnutí Rady“), v němž je přístup k údajům podrobně vysvětlen. EIOÚ vydal stanovisko k tomuto návrhu v prosinci 2009⁽²⁾.
6. V důsledku vstoupení Lisabonské smlouvy v platnost a zrušení systému třech pilířů návrh rozhodnutí Rady pozbyl na aktuálnosti. Musel proto být formálně vzat zpět a nahrazen novým návrhem, který zapadá do nového rámce Smlouvy o fungování EU.
7. V důvodové zprávě k návrhu se uvádí, že s cílem dosáhnout pokroku v jednání o balíčku předpisů týkajících se azylu⁽³⁾ a usnadnit uzavření dohody o nařízení Eurodac Komise považovala za vhodnější vyjmout z nařízení Eurodac ustanovení, která se týkají přístupu k údajům pro účely vymáhání práva.
8. Komise se rovněž domnívá, že vypuštění této (poněkud kontroverzní) části návrhu umožní rychlejší přijetí nového nařízení Eurodac a přispěje také ke včasnému založení Agentury pro operační řízení rozsáhlých informačních systémů v prostoru svobody, bezpečnosti a práva, jelikož tato agentura má být podle plánu rovněž odpovědná za řízení systému Eurodac.
9. V důsledku toho – i když stávající pozměněný návrh začleňuje dvě technická ustanovení – je jeho hlavním účelem pozměnit předcházející návrh (ze září 2009) v tom, ohledu, že vypouští možnost přístupu k údajům pro účely vymáhání práva. Nebylo proto považováno na nutné provést pro tento návrh zvlášť nové posouzení dopadů.

⁽¹⁾ KOM(2009) 344.

⁽²⁾ Stanovisko evropského inspektora ochrany údajů k pozměněnému návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení systému „Eurodac“ pro porovnávání otisků prstů za účelem účinného uplatňování nařízení (ES) č. (.../...) (kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států) a k návrhu rozhodnutí Rady týkajícího se žádostí donucovacích orgánů členských států a Europolu o porovnání údajů s údaji systému Eurodac pro účely vymáhání práva, Úř. věst. C 92, 10.4.2010, s. 1.

⁽³⁾ „Azylový balíček“ usiluje o zlepšení fungování azylového systému EU a posiluje práva žadatelů o azyl. Tento balíček obsahuje změny směrnice o podmínkách přijímání, dublinského nařízení a systému Eurodac. Plánuje také zřízení Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (EASO), jež doplňuje rozhodnutím umožňujícím financování EASO za pomoci převedení části finančních prostředků, které jsou v současnosti přidělovány Evropskému fondu pro uprchlíky.

II. ZAMĚŘENÍ STANOVISKA EIOÚ

10. EIOÚ již v této oblasti přispěl několika stanovisky, jak je zmíněno výše. Účelem tohoto stanoviska je poskytnout doporučení ohledně zlepšení návrhu, která se opírají buď o nový vývoj, nebo o doporučení, která již byla vydána, avšak nebyla dosud zohledněna, v případech, kdy má EIOÚ zastávat názor, že jeho argumenty nebyly zohledněny, nebo kdy jsou tato doporučení podpořena novými argumenty.
11. Toto stanovisko se zaměřuje na následující body:
- vypuštění ustanovení týkajících se přístupu donucovacích orgánů do systému Eurodac,
 - postavení jednotlivců, jejichž otisky prstů nejsou použitelné,
 - informace o subjektu údajů,
 - použití nejlepších dostupných technik k uplatnění zásady ochrany soukromí již ve fázi návrhu („privacy by design“),
 - důsledky zadávání subdodávek na vypracování nebo řízení systému (jeho části) třetí straně.

III. VYPUŠTĚNÍ USTANOVENÍ O PŘÍSTUPU DONUCOVACÍCH ORGÁNŮ

12. EIOÚ vítá skutečnost, že možnost poskytnutí přístupu donucovacím orgánům do systému Eurodac byla ze stávajícího návrhu vypuštěna. Ačkoli EIOÚ nezpochybňuje, že vlády potřebují disponovat odpovídajícími nástroji, které zaručí bezpečnost občanů, vyjadřuje silné pochyby ohledně legitimacy tohoto návrhu s ohledem na následující skutečnosti.
13. Opatření pro boj proti teroristickým a jiným závažným trestným činům mohou být legitimním základem pro povolení ke zpracování osobních údajů – i když neslučitelným s původním účelem shromažďování údajů – za předpokladu, že nezbytnost zásahu do práv na soukromí a ochranu údajů je doložena jasnými a nespornými důkazy a je prokázána přiměřenost zpracování. Tento požadavek platí tím spíše, že se návrhy týkají zranitelné skupiny osob, která potřebuje vyšší míru ochrany, jelikož se snaží uniknout pronásledování. Jejich tíšňová situace musí být zohledněna při posuzování nezbytnosti a přiměřenosti navrhovaného opatření. EIOÚ vysloveně zdůraznil, že nezbytnost by měla být prokázána předložením jasného důkazu prokazujícího souvislost mezi žadateli o azyl a terorismem nebo závažnou trestnou činností. Návrhy takový důkaz nepředložily.

14. Na obecnější úrovni se EIOÚ v mnoha stanoviscích a připomínkách zasazoval o to, že před návrhem nových nástrojů je nutné provést zhodnocení veškerých stávajících nástrojů v oblasti výměny informací a zejména zdůraznil svá nedávná stanoviska na sdělení s názvem „Přehled o správě informací v prostoru svobody, bezpečnosti a práva“⁽¹⁾ a „Politiku EU pro boj proti terorismu: dosažené úspěchy a budoucí úkoly“⁽²⁾.
15. Posouzení účinnosti stávajících opatření při zohlednění dopadu na soukromí nově plánovaných opatření je klíčové a mělo by hrát důležitou úlohu v rámci činnosti Evropské unie v této oblasti v souladu s přístupem vyjádřeným ve Stockholmském programu. V tomto případě by měla být věnována zvláštní pozornost například provádění výměny údajů podle mechanismu navrženého Průmskou smlouvou. V této souvislosti je plánovaná výměna otisků prstů, a mělo by být prokázáno, že systém má závažné nedostatky, které by odůvodňovaly přístup k databázi, jako je EURODAC.
16. Konečně EIOÚ v těchto stanoviscích, stejně jako v mnoha dalších stanoviscích vydaných dříve, doporučuje, aby byla věnována zvláštní pozornost návrhům, jejichž součástí je shromažďování osobních údajů širokých kategorií občanů spíše než návrhům, jejichž součástí je shromažďování údajů pouze o podezřelých osobách. Zvláštní pozornost a odůvodnění vyžadují rovněž případy, kdy je zpracování osobních údajů plánováno pro jiné účely než účely, pro něž byly původně shromažďovány, jako je tomu u systému Eurodac.
17. Závěrem EIOÚ vítá výmaz tohoto prvku ze stávajícího návrhu.
19. K nezdařenému zařazení může dojít v případě, že má jednotlivec dočasně či trvale poškozené konečky prstů nebo ruce. To může být způsobeno různými faktory, jakými jsou nemoc, zdravotní postižení, zranění a popáleniny. V některých případech může mít takové poškození souvislost s etnickým původem či zaměstnáním. Ukázalo se, že zejména osoby pracující v zemědělství či ve stavebnictví mají v nezanedbatelném počtu případů konečky prstů poškozené do té míry, že nelze snímat jejich otisky prstů. V jiných případech – jejichž četnost je obtížné odhadnout – dochází k tomu, že uprchlíci úmyslně mrzačí sami sebe s cílem zabránit snímání otisků prstů.
20. EIOÚ uznává, že může být obtížné odlišit státní příslušníky třetích zemí, kteří si dobrovolně poškodili své konečky prstů za účelem zmaření postupu ověřování totožnosti, od státních příslušníků třetích zemí, jejichž otisky prstů jsou skutečně nečitelné.
21. Je nicméně stěžejní zajistit, aby nezdařené zařazení do systému samo o sobě nevedlo k odepření práv žadatelům o azyl. Je například nepřijatelné, aby nezdařené zařazení bylo systematicky považováno za pokus o podvod a vedlo k zamítnutí přezkoumání žádosti o azyl nebo ke zrušení asistenční pomoci poskytované žadateli o azyl. Pokud by tomu tak bylo, znamenalo by to, že možnost snímání otisků prstů představuje jedno z kritérií pro přiznání postavení žadatele o azyl. Účelem systému Eurodac je usnadnit uplatňování Dublinské úmluvy, a nikoli zavedení dalšího kritéria („mít použitelné otisky prstů“) pro přiznání postavení žadatele o azyl. Takové uplatňování by porušovalo zásadu omezení účelu nebo přinejmenším zpochybňovalo smysl práva na azyl.
22. Evropský inspektor ochrany údajů rovněž trvá na tom, že stávající návrh by měl být v souladu s dalšími směrnicemi přijatými v této oblasti. Zejména „směrnice o kvalifikaci“ stanoví, že každá žádost musí být posuzována jednotlivě, a rozhodně nezmiňuje jako kritérium pro přezkoumání žádosti o azyl nemožnost zařazení do systému⁽³⁾.

IV. POSTAVENÍ JEDNOTLIVCŮ, U NICHŽ SE NEZDAŘILO ZAŘAZENÍ DO SYSTÉMU

18. Shromažďování a další zpracování otisků prstů přirozeně hraje v rámci systému Eurodac klíčovou úlohu. Je třeba zdůraznit, že zpracování biometrických údajů, jako jsou otisky prstů, s sebou přináší konkrétní problémy a rizika, kterými je třeba se zabývat. EIOÚ by v souvislosti s návrhem rád konkrétně zdůraznil problém tzv. „nezadaření do systému“ – situace, v níž se může jednotlivec ocitnout, pokud z nějakého důvodu jeho otisky prstů nejsou použitelné.
23. Stávající návrh se ve svých člancích 6.1 a 6.2 nezdařeným zařazením do systému částečně zabývá⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Stanovisko EIOÚ ke sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 30. září 2010 – „Přehled o správě informací v prostoru svobody, bezpečnosti a práva“, které je dostupné na internetové stránce.

⁽²⁾ Stanovisko EIOÚ ke sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 24. listopadu 2010 s názvem „Politika EU pro boj proti terorismu: dosažené úspěchy a budoucí úkoly“, které je dostupné na internetové stránce.

⁽³⁾ Viz zejména čl. 4 odst. 3 směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje ochranu, a o obsahu poskytované ochrany, Úř. věst. L 304, 30.9.2004, s. 2.

⁽⁴⁾ „1. Pokud stav konečků prstů neumožňuje sejmout otisky prstů v takové kvalitě, která by umožnila řádné porovnání podle článku 18 tohoto nařízení, členský stát původu opětovně sejme otisky prstů žadatele a znovu je odešle co nejrychleji, nejpozději však do 48 hodin poté, co byly úspěšně sejmuty.“

„2. Odchylně od odstavce 1, není-li možné sejmout otisky prstů žadatele z důvodu opatření přijatých k zajištění zdraví žadatele nebo k ochraně veřejného zdraví, sejmou členské státy otisky prstů žadatele a odešlou je co nejrychleji, nejpozději však do 48 hodin po pominutí takových důvodů.“

24. Nicméně tato ustanovení předpokládají pouze dočasně nemožné zařazení do systému, ačkoli v celé řadě případů bude mít tato nemožnost trvalou povahu. Článek 1 nařízení, kterým se mění Společná konzulární instrukce⁽¹⁾, takové případy upravuje a stanoví, že: (...) Členské státy zajistí, aby v případě potíží se získáním otisků prstů byly k dispozici vhodné postupy respektující důstojnost žadatele. Skutečnost, že získat otisky prstů je fyzicky nemožné, nemá vliv na udělení či zamítnutí víza.

25. Aby byly takové případy zajištěny v rámci systému Eurodac, EIOÚ doporučuje, aby se do článku 6 začlenilo ustanovení inspirované článkem 1 výše uvedeného nařízení, jehož znění bude následující: „Dočasná či trvalá nemožnost poskytnout použitelné otisky prstů nebude mít nepříznivý vliv na právní postavení jednotlivce. Tato okolnost nemůže v žádném případě představovat dostatečný důvod k odmítnutí přezkumu žádosti o azyl či jejímu zamítnutí.“

V. PRÁVO SUBJEKTŮ ÚDAJŮ NA INFORMACE

26. Evropský inspektor ochrany údajů bere na vědomí, že účinné uplatňování práva na informace má zásadní význam pro řádné fungování systému Eurodac. Zejména je důležité zajistit, aby informace byly poskytovány způsobem, jenž žadatelům o azyl umožní plně pochopit jejich situaci i rozsah práv, včetně procedurálních kroků, které mohou podniknout v návaznosti na správní rozhodnutí v jejich věci. EIOÚ rovněž připomíná, že právo na přístup je základním kamenem ochrany údajů, jak je uvedeno zejména v článku 8 Listiny základních práv Evropské unie.

27. EIOÚ již tento bod zdůraznil ve svém předchozím stanovisku k systému Eurodac. Jelikož navrhovaná změna nebyla přijata, chce EIOÚ zdůraznit význam této otázky.

28. Článek 24 návrhu zní takto:

Každou osobu, které se týká toto nařízení, informuje členský stát původu písemně a v případě potřeby ústně, v jazyce, jemuž rozumí nebo o němž lze důvodně předpokládat, že mu rozumí, o:

(...)

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 390/2009 ze dne 23. dubna 2009, kterým se mění Společná konzulární instrukce k vízům pro diplomatické mise a konzulární úřady v souvislosti se zavedením biometrických prvků, včetně ustanovení o organizaci přijímání a zpracování žádostí o víza, Úř. věst. L 131, 28.5.2009, s. 1.

e) existenci práva na přístup k údajům, které se jí týkají, a práva žádat opravu nepřesných údajů, které se jí týkají, nebo vymazání údajů, které se jí týkají a které byly zpracovány v rozporu se zákonem, včetně práva na informace o postupech při uplatňování těchto práv a o kontaktních údajích vnitrostátních dozorcích orgánů podle čl. 25 odst. 1.

29. Evropský inspektor ochrany údajů rovněž navrhuje, že by znění čl. 24 odst. 1 mělo být přeformulováno s cílem vyjasnit práva žadatele. Navrhované znění je nejasné, protože je lze vykládat tak, že považuje „právo na informace o postupech při uplatnění těchto práv (...)“ za součást práva na přístup k údajům nebo práva žádat opravu nepřesných údajů (...). Kromě toho mají členské státy v souladu se stávajícím zněním výše zmíněného ustanovení informovat osoby, na které se nařízení vztahuje, nikoli o obsahu práv, nýbrž o jejich samotné „existenci“. Vzhledem k tomu, že se zřejmě jedná o stylistickou otázku, evropský inspektor ochrany údajů navrhuje přeformulovat znění článku 24 takto: „Každou osobu, které se týká toto nařízení, informuje členský stát původu (...) o (...) (e) existenci práva na přístup k údajům, které se jí týkají a práva žádat opravu nepřesných údajů, které se jí týkají, nebo vymazání údajů, které se jí týkají a které byly zpracovány v rozporu se zákonem, (...)“.

VI. NEJLEPŠÍ DOSTUPNÉ TECHNIKY

30. Ustanovení čl. 4 odst. 1 návrhu stanoví: „Po přechodném období odpovídá za provozní řízení systému Eurodac řídicí orgán financovaný ze souhrnného rozpočtu Evropské unie. Řídicí orgán zajistí ve spolupráci s členskými státy, aby se pro ústřední systém využívaly nejlepší dostupné technologie určené na základě analýzy nákladů a přínosů.“ Přestože EIOÚ vítá požadavek stanovený v čl. 4 odst. 1, rád by poukázal na to, že výraz „nejlepší dostupné technologie“ použitý ve výše uvedeném ustanovení by měl být nahrazen zněním „nejlepší dostupné techniky“, které zahrnuje jak používané technologie, tak způsob, jakým je systém navržen, vystavěn, udržován a provozován.

31. Provedení této změny je důležité, protože koncept „nejlepších dostupných technik“ je širší a zahrnuje různé aspekty přispívající k uplatňování zásady ochrany soukromí již ve fázi návrhu („privacy by design“), která je považována za klíčovou zásadu při přezkumu právního rámce EU pro ochranu údajů. Zdůrazňuje, že ochranu údajů lze provádět různými způsoby, které nejsou vždy technologické povahy. Je důležité zkoumat nejen technologii, ale rovněž způsob jejího používání jako nástroje pro dosažení účelu zpracování daných údajů. Obchodní procesy musí být zaměřeny na dosažení tohoto účelu, což se odrazí na postupech a organizačních strukturách.

32. V tomto ohledu, a na obecnější úrovni, by EIOÚ rád znovu upozornil na doporučení učiněná v předchozích stanoviscích⁽¹⁾, která se týkají potřeby stanovení a podpory „nejlepších dostupných technik“ Komisí ve spolupráci se zúčastněnými subjekty v odvětví na základě stejného postupu, jaký Komise použila v oblasti životního prostředí⁽²⁾. „Nejlepší dostupné techniky“ by znamenaly nejúčinnější a nejpokročilejší úroveň vývoje technologie a jejich metod fungování a poukázaly by na praktickou vhodnost jednotlivých technik pro stanovení definovaného detekčního prahu v souladu s rámcem EU pro ochranu soukromí a údajů. Účelem těchto nejlepších dostupných technik bude předejít bezpečnostním rizikům souvisejícím s takovým zpracováním údajů, a tam, kde to není možné, tato rizika zmírnit na přiměřenou úroveň a v co největší míře minimalizovat jejich dopad na soukromí.
33. V rámci tohoto postupu by měly být rovněž vypracovány referenční dokumenty o „nejlepších dostupných technikách“, které mohou poskytnout velmi užitečný návod pro řízení dalších rozsáhlých informačních systémů EU. Tím se rovněž posílí harmonizace takových opatření v celé EU. A v neposlední řadě stanovení nejlepších dostupných technik respektujících soukromí a bezpečnost zjednoduší dozorčí úlohu orgánů na ochranu údajů tím, že jim poskytnou technické reference přijaté správci údajů, které jsou v souladu s rámcem pro ochranu soukromí a údajů.

VII. SUBDODÁVKY

34. Evropský inspektor ochrany údajů konstatuje, že se návrh nezabývá otázkou zadání části úkolů Komise⁽³⁾ subdodavatel, kterým může být jiná organizace nebo subjekt (například soukromá společnost). Zadávání subdodávek nicméně Komise běžně používá v rámci řízení a rozvoje systémů i komunikační infrastruktury. Zadávání subdodávek samo o sobě sice není v rozporu s požadavky souvisejícími s ochranou údajů, avšak je zapotřebí zavést vysoké záruky, které zajistí, že zadáváním činností subdodavatelům nebude nijak dotčena použitelnost nařízení (ES) č. 45/2001, včetně dozoru EIOÚ v oblasti ochrany údajů. Kromě toho by měly být přijaty další záruky spíše technického charakteru.
35. Evropský inspektor ochrany údajů v této souvislosti navrhuje, aby v rámci přezkumu nařízení EURODAC byly stanoveny obdobné právní záruky jako v právních nástrojích, kterými se zřizuje SIS II, přičemž je třeba upřesnit, že i v případě, kdy Komise zadá část svých úkolů jinému subjektu či organizaci, musí zajistit, aby EIOÚ měl právo

a byl schopen plně vykonávat své úkoly, včetně provádění kontrol na místě a výkonu veškerých dalších pravomocí, které mu byly svěřeny článkem 47 nařízení (ES) č. 45/2001.

VIII. ZÁVĚRY

36. Evropský inspektor ochrany údajů vítá, že je Komisí konzultován a žádá, aby byl v bodech odůvodnění návrhu na tuto konzultaci uveden odkaz.
37. EIOÚ vítá skutečnost, že možnost poskytnutí přístupu donucovacím orgánům do systému Eurodac byla ze stávajícího návrhu vypuštěna.
38. Shromažďování a další zpracování otisků prstů hraje v rámci systému Eurodac klíčovou úlohu. EIOÚ zdůrazňuje, že zpracování biometrických údajů, jako jsou otisky prstů, s sebou nese konkrétní problémy a rizika, kterými je třeba se zabývat. Evropský inspektor ochrany údajů zejména zdůrazňuje problém tzv. „nezařazení do systému“ – situace, v níž se může jednotlivec ocitnout, pokud z nějakého důvodu jeho otisky prstů nejsou použitelné. Nezařazení do systému samo o sobě by nemělo vést k odepření práv žadatelům o azyl.
39. EIOÚ doporučuje, aby se do článku 6a začlenilo ustanovení, jehož znění bude následující: „Dočasná či trvalá nemožnost poskytnout použitelné otisky prstů nebude mít nepříznivý vliv na právní postavení jednotlivce. Tato okolnost nemůže v žádném případě představovat dostatečný důvod k odmítnutí přezkumu žádosti o azyl či jejímu zamítnutí.“
40. Evropský inspektor ochrany údajů bere na vědomí, že účinné uplatňování práva na informace má zásadní význam pro řádné fungování systému Eurodac. Je třeba, aby informace byly poskytovány způsobem, jenž žadatelům o azyl umožní plně pochopit jejich situaci i rozsah práv, včetně procedurálních kroků, které mohou podniknout v návaznosti na správní rozhodnutí v jejich věci. Evropský inspektor ochrany údajů navrhuje, že by znění článku 24 návrhu mělo být přeformulováno s cílem vyjasnit práva žadatele o azyl.
41. EIOÚ doporučuje, aby byla provedena změna čl. 4 odst. 1 návrhu, a to použitím výrazu „nejlepší dostupné techniky“ místo výrazu „nejlepší dostupné technologie“. Pojem nejlepší použitelné techniky zahrnuje jak používané technologie, tak způsob, jakým je systém navržen, vystaven, udržován a provozován.

⁽¹⁾ Stanovisko EIOÚ k inteligentním dopravním systémům z července 2009; stanovisko ke sdělení o RFID z prosince 2007; výroční zpráva EIOÚ z roku 2006 s. 48–49.

⁽²⁾ <http://eippcb.jrc.es/>

⁽³⁾ Případně řídicí agentury v budoucnosti, jak je uvedeno výše. Odkazy na Komisi obsažené v tomto odstavci je třeba být chápat jako odkazy na orgán či instituci EU, která vykonává funkci správce údajů pro Eurodac.

42. Co se týče zadávání části úkolů Komise subdodavateli, kterým může být jiná organizace nebo subjekt (například soukromá společnost), Evropský inspektor ochrany údajů doporučuje, aby byly zavedeny záruky, které zajistí, že zadáváním činností subdodavatelům nebude nijak dotčena použitelnost nařízení (ES) č. 45/2001, včetně dozoru EIOÚ v oblasti ochrany údajů. Kromě toho by měly být přijaty další záruky spíše technického charakteru.

V Bruselu dne 15. prosince 2010.

Peter HUSTINX
evropský inspektor ochrany údajů
